

Obrtnija.

Slovanska trgovska akademija.

Kranjska trgovska in obrtniška zbornica je v soboto dne 12. januarja na slovesen način praznovala petdesetletnico svojega obstanka in s tem petdesetletnico svojega, res blagoslovljenega delovanja v korist trgovine in obrtnosti na Kranjskem.

V proslavo tega jubileja je trgovska in obrtniška zbornica priredila slavnostno sejo, o kateri priobčimo običajno uradno poročilo že v kratkem.

Toda trgovska in obrtniška zbornica se ni zadovoljila samo s tem, da je s prireditvijo slavnostne seje poklicala občinstvu v spomin, kaj je tekom minolega polstoletja že storila koristnega za trgovino in obrtnost v deželi, nego poskrbela je tudi, da ostane ta dan sam v trajnem spominu celi deželi, da se bo s tem dnevom začela nova doba v gospodarskem življenju kranjske dežele.

Trgovska in obrtniška zbornica je v proslavo svoje 50letnice storila več sklepov v povzdigo domačega gospodarstva, mej katerimi zavzema prvo in najvažnejše mesto sklep, da se ustanovi slovenska trgovska akademija v Ljubljani.

Ta sklep je velevažen. Ravno vsled nezadostne strokovne izobrazbe pripadnikov trgovskega stanu se doslej trgovina pri nas ni mogla povzdigniti tako, kakor bi bilo pričakovati vsled lege naše dežele in vsled drugih ugodnih okoliščin. Naši trgovci so največ le samouki, premnogo jih je, ki še danes niso zmožni urediti si pravilno knjigovodstvo, katerim so tarifne knjige prave knjige skrivnosti, ki časih nimajo niti pojma, kje je kako stvar najbolje kupiti in kje jo je najlaglje prodati, da, ki časih niti kakovost najnavadnejšega blaga ne poznajo, tako da jih vsak količkaj premeten človek lahko oslepari.

Le bodimo odkritosrčni in spoznavajmo sami svoje napake: Sami smo krivi, da naša trgovina ne pride na zeleno vejo, ker nismo skrbeli za dobro strokovno naobrazbo, ampak vso vzgojo trgovskega naraščaja prepustili praktičnim trgovcem in pa tisti klaverni Mahrovi trgovski šoli v Ljubljani, v kateri se učenci niti najpotrebnejšega niso naučili.

Že davno so vsi razumniki v deželi spoznali, da je potrebna višja slovenska trgovska šola, ako se naj naše trgovske razmere na bolje obrnejo. Razni faktorji so se tudi že dlje časa resno in temeljito posvetovali o tej zadevi. Zlasti se je „Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko“ mnogo bavilo z njo ter vsestransko pretresalo, kako bi se najhitreje in najlaglje ustanovila trgovska šola, in kakšne vrste naj bi bila.

Naposled se je tega vprašanja lotila najpoklicanejša korporacija v deželi, to je naša trgovska in obrtniška zbornica. Izvolila je poseben odsek, ki je to zadevo v

mnogih sejah temeljito pretresel in se končno zjedini na to, da se ustanovi v Ljubljani trgovska akademija, kakoršne so v drugih mestih, na Dunaju, v Pragi, v Trstu in v Gradcu.

Slovenska trgovska akademija se ustanovi še letos. Trgovski zbornici se je namreč posrečilo, pridobiti izvrstnega strokovnjaka, ki prevzame vodstvo in bo učil strokovne predmete ter sestavil tudi potrebne učne knjige.

Učni jezik na trgovski akademiji bo slovenščina. Nekateri predmeti se bodo poučevali tudi v nemškem jeziku, ker je v nas popolno znanje nemškega jezika v trgovskem življenju neizogibno potrebno. Vsled tega se bodo gojenci slovanske trgovske šole v dveh jezikih popolnoma izvežbali in seveda si pridobili tudi še znanje drugih, v trgovini potrebnih jezikov.

Če se vse izvrši tako, kakor se namerava, se slovenska trgovska akademija lahko še letos s 1. septembrom otvori. Naravno je, da želimo to iz vsega srca dobro vedoč, da je s tem storjen velevažen korak v korist trgovine na Kranjskem.

Kmetijstvo.

Mlekarske zadruge.

Pred nekaj leti se je pri nas začelo snovati vsakovrstne zadruge. Razumni ljudje, ki poznajo zadrugne razmere v družih deželah, so spoznali, da ni vse zlato, kar se sveti, in da ne kaže vsega posnemati, kar se je drugod ustanovilo, tudi če se je tod ali tam obneslo, zakaj razmere niso povsod jednake.

Pri nas se je zlasti katoliško narodna stranka oprijela zadrugništva. Toda ta stranka ni snovala produktivnih zadrug, nego izključno samo konsumna društva. Te zadruge so se oprijele kupčevanja z vsakovrstnim blagom, kar ni in ne more biti namen zadrugništva. Kmetovalec naj obdeluje zemljo, naj redi živino in naj skuša svoje pridelke kar možno spravljati v denar. Kupčevanje s kavo in suknom ne spada v njegov delokrog.

Napredna narodna stranka je glede zadrugništva vprašanja pokazala, da pozna bolje pravi smoter gospodarske kooperacije. Postavila se je na stališče, da je treba snovati produktivne zadruge. V Kropi je cesarski svetnik Murnik ustanovil žrebljarsko zadrugo, kmetijska družba pa je ustvarila v raznih krajih po deželi mlekarske zadruge, s katerimi je kmetskemu prebivalstvu odprla nov vir dohodkov.

Prvo mesto mej vsemi mlekarskimi zadrugami zavzema danes brez dvoma logaška mlekarska zadruga, katera lahko vsem drugim služi za uzor. Naj podamo o tej zadrugi nekaj podatkov, da se prepričajo čitatelji, koliko koristnega se da napraviti, kjer je sposobnost in eneržija.

Koncem leta 1899. je štela logaška mlekarska in sirarska zadruga 174 članov, kateri so na račun deležev